

RAPOR · IRISP/2026/006

26 Ağustos 2026

IRISP Araştırma Programı 2026–2028

Özet

Bu rapor, Uluslararası Ortak Algı Araştırmaları Enstitüsü'nün 2026–2028 dönemi araştırma programını ortaya koyar. Üç kuruluş gündemini — güven ve kurumlar, bilgi ve algı, algı makasları — tanımlar ve her biri için enstitünün ölçmeyi amaçladığı soruları, sürdürmeyi amaçladığı karşılaştırmaları ve üretmeyi taahhüt ettiği yayınları belirtir.

Program, enstitüyü kendi çalışma ilkelerine bağlar: ölçümsüz iddia yok, algı kanıtla birlikte raporlanır, her çıktı açık erişimlidir ve karşılaştırılabilirlik tasarımıdan gelir. Her gündem, ölçüleceği araçlarla ve bulgularının yayımlanacağı biçimle eşleştirilmiştir.

Rapor, 2026'nın son çeyreğinde açılacak ilk ölçüm turunun takvimiyle ve dönem sonunda programın hangi ölçütlerle gözden geçirileceğiyle kapanır.

1 · Amaç ve kapsam

Bu program, enstitünün 2026 ile 2028 arasında neyi ölçeceğini tanımlar ve dönem boyunca yürütülen her çalışmayı kuruluş bildirgesinin çalışma ilkelerine ve ölçüm çerçevesine (IRISP/2026/005) bağlar. Kamusal bir taahhüttür: aşağıdaki gündemler fikir verici temalar değil, dönem boyunca enstitü çalışmasının fiilî sınırlarıdır.

Program bilinçli olarak dardır. Tutarlı araçlarla izlenen üç gündem karşılaştırılabilir seriler üretir; daha geniş bir portföy yalıtılmış bulgular üretti. Dönem içinde programa yapılacak her ekleme, gerekçeleriyle birlikte bu raporun bir revizyonu olarak yayımlanacaktır.

2 · Üç gündem

01 · Güven ve kurumlar

Toplumların kurumlarına, bilime ve medyaya ne kadar güvendiği — ve bu güvenin nasıl hareket ettiği.

Alt araştırma başlıkları: Kuşaklara göre kurumsal güven; Bilime ve uzmanlığa güven; Güvenin krizlere tepkisi.

02 · Bilgi ve algı

Algıların bilgi ortamında nasıl oluştuğu ve yeni teknolojilerin onları nasıl değiştirdiği.

Alt araştırma başlıkları: Sosyal medya ve algılanan çoğunluk; Gündelik bilgide yapay zekâ; Yanlış bilginin erişimi ile düzeltmenin erişimi.

03 · Algı makasları

Kamu inancının kanıttan nerede ayrıştığı — ne kadar, kimde ve neden.

Alt araştırma başlıkları: Suç ve kamu güvenliği; Ekonomi ve geçim maliyeti; Göç ve demografi tahminleri.

3 · Ölçüm döngüsü

01 Soru

Ölçülebilir biçimde tanımlanmış tek soru.

02 Ölçüm ve analiz

Belgeli araçlar; belirsizlik sayıya dökülür, gizlenmez.

03 Açık yayın

Rapor, veri seti ve yöntem notu — birlikte yayımlanır.

4 · Takvim ve gözden geçirme

İlk ölçüm turu 2026'nın son çeyreğinde açılır. Her tur, dokunduğu her gündem için en az bir rapor ile ona eşlik eden veri setini ve yöntem notunu üretir; çalışma kâğıtları ve veri notları, malzeme gerektirdikçe turlar arasında yayımlanır.

Dönem sonunda programın kendisi üç soruya karşı gözden geçirilecektir: araçlar karşılaştırılabilirliğini korudu mu, yayımlanan her bulgu ölçüm çerçevesinin standartlarını karşıladı mı ve gündemler ortak algılara dair en önemli soruları hâlâ adlandırıyor mu. Gözden geçirme yayımlanacaktır.

Önerilen atıf

IRISP (2026). IRISP Araştırma Programı 2026–2028. IRISP Rapor.

<https://irisp.org/tr/yayinlar/research-programme-2026-2028/>

Bu yayın açık erişimlidir. IRISP'e atıf verilerek serbestçe paylaşılabılır ve çoğaltılabilir.